

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

18. června 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Prostor svobody, bezpečnosti a práva – Společná řízení pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany – Směrnice 2013/32/EU – Článek 33 odst. 2 písm. a) – Nemožnost orgánů členského státu odmítnout žádost o azyl jako nepřípustnou na základě předchozího přiznání postavení uprchlíka v jiném členském státě – Článek 4 Listiny základních práv Evropské unie – Riziko, že osoba bude podrobena nelidskému či ponižujícímu zacházení v tomto jiném členském státě – Posouzení této žádosti o azyl těmito orgány navzdory přiznání postavení uprchlíka v uvedeném jiném členském státě – Směrnice 2011/95/EU – Článek 4 – Individuální posouzení“

Ve věci C-753/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Německo) ze dne 7. září 2022, došlým Soudnímu dvoru dne 12. prosince 2022, v řízení

QY

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení: K. Lenaerts, předseda, L. Bay Larsen, místopředseda, A. Arabadžev, K. Jürimäe (zpravodajka), E. Regan, T. von Danwitz, Z. Csehi a O. Spineanu-Matei, předsedové senátů, M. Ilešič, J.-C. Bonichot, S. Rodin, I. Jarukaitis, A. Kumin, M. L. Arastey Sahún a M. Gavalec, soudci,

generální advokátka: L. Medina,

za soudní kancelář: K. Hötzel, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 26. září 2023,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za QY: S. Kellmann, Rechtsanwalt,

* Jednací jazyk: němčina.

- za německou vládu: J. Möller, A. Hoesch a R. Kanitz, jako zmocněnci,
- za belgickou vládu: M. Jacobs, A. Van Baelen a M. Van Regemorter, jako zmocněnkyně,
- za českou vládu: A. Edelmannová, M. Smolek a J. Vlácil, jako zmocněnci,
- za Irsko: M. Browne, Chief State Solicitor, A. Joyce a D. O'Reilly, jako zmocněnci, ve spolupráci s: A. McMahon, BL,
- za řeckou vládu: G. Karipsiadis a T. Papadopoulou, jako zmocněnci,
- za francouzskou vládu: R. Bénard, O. Duprat-Mazaré, B. Fodda a J. Illouz, jako zmocněnci,
- za italskou vládu: G. Palmieri, jako zmocněnkyně, ve spolupráci s: W. Ferrante, avvocato dello Stato,
- za lucemburskou vládu: A. Germeaux, J. Reckinger a T. Schell, jako zmocněnci,
- za nizozemskou vládu: M. K. Bulterman a M. H. S. Gijzen, jako zmocněnkyně,
- za rakouskou vládu: A. Posch, J. Schmoll a M. Kopetzki, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi: A. Azéma, J. Hottiaux a H. Leupold, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 25. ledna 2024,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 1 druhé věty nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. 2013, L 180, s. 31), čl. 4 odst. 1 druhé věty a článku 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (Úř. věst. 2011, L 337, s. 9), jakož i čl. 10 odst. 2 a 3 a čl. 33 odst. 1 a odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úř. věst. 2013, L 180, s. 60).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi QY, syrskou státní příslušnicí, které bylo přiznáno postavení uprchlíka v Řecku, a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Německo), zastoupenou Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky, Německo) (dále jen „Spolkový úřad“) ve věci rozhodnutí Spolkového úřadu, kterým se odmítá žádost QY o přiznání postavení uprchlíka.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení č. 604/2013

- 3 Bod 6 odůvodnění nařízení č. 604/2013 uvádí:

„Nyní byla dokončena první fáze vytváření společného evropského azylového systému, který by měl z dlouhodobého hlediska vést ke společnému azylovému řízení a jednotnému právnímu postavení platnému v celé [Evropské u]nii pro osoby, jimž byla poskytnuta mezinárodní ochrana. [...]“

- 4 Článek 1 tohoto nařízení vymezuje předmět uvedeného nařízení takto:

„Toto nařízení stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen ‚příslušný členský stát‘).“

- 5 Článek 3 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.“

Směrnice 2011/95

- 6 Body 7 a 9 až 13 odůvodnění směrnice 2011/95 znějí takto:

„(7) První fáze vytváření společného evropského azylového systému byla již dokončena. [...] [...]“

(9) Ve Stockholmském programu Evropská rada potvrdila svůj závazek dostat cíli, jímž je vytvořit v souladu s článkem 78 [SFEU] nejpozději do roku 2012 společný prostor ochrany a solidarity založený na společném azylovém řízení a jednotném statusu osob, jimž byla poskytnuta mezinárodní ochrana.

(10) S ohledem na výsledky hodnocení lze v této fázi potvrdit zásady, z nichž vychází směrnice [Rady] 2004/83/ES [ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (Úř. věst. 2004, L 304, s. 12; Zvl. vyd. 19/07, s. 96)], a usilovat o dosažení vyšší úrovně sblížení právních předpisů o uznávání a obsahu mezinárodní ochrany na základě vyšších norem.

- (11) Je třeba uvolnit prostředky Evropského uprchlického fondu a Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu s cílem přiměřeně podpořit úsilí členských států při zavádění norem stanovených v druhé fázi společného azylového systému, a to zejména těch členských států, jejichž azylové systémy jsou z důvodu zeměpisné a demografické situace vystaveny zvláštnímu a neúměrnému tlaku.
- (12) Hlavním cílem této směrnice je na jedné straně zajistit, aby členské státy používaly společná kritéria pro zjišťování totožnosti osob, které mezinárodní ochranu skutečně potřebují, a na druhé straně zajistit minimální úroveň výhod poskytovaných uvedeným osobám ve všech členských státech.
- (13) Sbližování právních předpisů o uznávání a obsahu postavení uprchlíka a statusu doplňkové ochrany by mělo napomoci omezení druhotného pohybu žadatelů o mezinárodní ochranu mezi členskými státy způsobeného rozdíly mezi právními předpisy.“

7 Článek 1 směrnice 2011/95 vymezuje účel této směrnice takto:

„Účelem této směrnice je stanovit normy, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, jednotný status pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a obsah poskytnuté ochrany.“

8 Článek 3 této směrnice, nadepsaný „Příznivější normy“, stanoví:

„Členské státy mohou zavést nebo zachovávat příznivější normy pro určování osob splňujících podmínky pro získání postavení uprchlíka nebo osob, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a pro určování obsahu mezinárodní ochrany, jsou-li slučitelné s touto směrnicí.“

9 Kapitola II směrnice 2011/95, nadepsaná „Posuzování žádostí o mezinárodní ochranu“, obsahuje články 4 až 8 této směrnice. Článek 4 též směrnice, nadepsaný „Posuzování skutečností a okolností“, stanoví:

„1. Členské státy mohou pokládat za povinnost žadatele předložit co nejdříve všechny náležitosti potřebné k doložení žádosti o mezinárodní ochranu. Povinností členského státu je posoudit významné náležitosti žádosti ve spolupráci se žadatelem.

[...]

3. Posouzení žádosti o mezinárodní ochranu se provádí jednotlivě a jsou při něm zohledněny

- a) všechny významné skutečnosti týkající se země původu v době rozhodování o žádosti, včetně právních předpisů země původu a způsobu jejich uplatňování;
- b) významná prohlášení a dokumenty předložené žadatelem, včetně informací o tom, zda žadatel byl nebo by mohl být pronásledován nebo zda utrpěl nebo by mohl utrpět vážnou újmu;
- c) konkrétní postavení a osobní situace žadatele, včetně takových faktorů, jako jsou původ, pohlaví a věk, aby na základě osobní situace žadatele bylo možno posoudit, zda by jednání, kterým žadatel byl nebo mohl být vystaven, mohla být považována za pronásledování nebo vážnou újmu;

- d) skutečnost, zda žadatel po opuštění země původu vyvíjel činnost, jejímž jediným nebo hlavním účelem bylo vytvoření nezbytných podmínek pro požádání o mezinárodní ochranu, aby bylo možno posoudit, zda by tato činnost vystavila žadatele pronásledování nebo vážné újmě, kdyby se do uvedené země vrátil;
- e) skutečnost, zda by od žadatele bylo možné rozumně očekávat, že by využil ochrany jiné země, ve které mohl požádat o občanství.

[...]"

- 10 Kapitola III směrnice 2011/95, nadepsaná „Podmínky pro získání postavení uprchlíka [Podmínky pro to, aby osoba byla považována za uprchlíka]“, obsahuje články 9 až 12 této směrnice. Článek 11 uvedené směrnice upravuje případ, kdy státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti přestávají být uprchlíkem, a článek 12 upravuje případ, kdy jsou státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti vyloučeni z postavení uprchlíka.
- 11 Články 13 a 14 směrnice 2011/95 se nacházejí v kapitole IV této směrnice nadepsané „Postavení uprchlíka“.
- 12 Článek 13 téže směrnice zní:
„Členské státy přiznávají postavení uprchlíka státním příslušníkům třetích zemí a osobám bez státní příslušnosti, které splňují podmínky pro získání postavení uprchlíka [státním příslušníkům třetích zemí a osobám bez státní příslušnosti splňujícím podmínky pro to, aby byli považováni za uprchlíky] v souladu s kapitolami II a III.“
- 13 Článek 14 směrnice 2011/95, nadepsaný „Odnětí, ukončení platnosti nebo zamítnutí prodloužení platnosti postavení uprchlíka“, stanoví:
„1. Pokud jde o žádosti o mezinárodní ochranu podané po vstupu směrnice [2004/83] v platnost, členské státy odejmou, ukončí platnost nebo zamítnou prodloužení platnosti postavení uprchlíka přiznané vládním, správním, soudním nebo kvazisoudním orgánem státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, pokud již přestali být uprchlíkem v souladu s článkem 11.
2. Aniž je dotčena povinnost uprchlíka v souladu s čl. 4 odst. 1 sdělit všechny významné skutečnosti a poskytnout všechny související dokumenty, jež má k dispozici, prokazuje v jednotlivém případě členský stát, který postavení uprchlíka přiznal, že dotyčná osoba přestala být uprchlíkem nebo nikdy nebyla uprchlíkem v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.
3. Členské státy odejmou, ukončí nebo zamítnou prodloužení platnosti postavení uprchlíka státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, jestliže po přiznání postavení uprchlíka dotyčný členský stát zjistí, že
a) dotyčná osoba měla být nebo je vyloučena z postavení uprchlíka podle článku 12;

[...]"

- 14 Kapitola VII směrnice 2011/95, vymezuje „[o]bsah mezinárodní ochrany“ a obsahuje články 20 až 35. Článek 29 této směrnice, nadepsaný „Sociální péče“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy zajistí, aby byla osobám požívajícím mezinárodní ochrany v členském státě, který tuto ochranu přiznal, poskytována stejná nezbytná sociální péče, jaká je poskytována státním příslušníkům tohoto členského státu.“

- 15 Článek 36 druhý pododstavec uvedené směrnice stanoví:

„Členské státy přijmou ve spojení s [Evropskou k]omisí veškerá vhodná opatření k zavedení přímé spolupráce a výměny informací mezi příslušnými orgány.“

Směrnice 2013/32

- 16 Body 4, 12, 13 a 43 odůvodnění směrnice 2013/32 znějí takto:

„(4) Podle závěrů z Tampere by měl společný evropský azylový systém v krátké době zahrnovat společné normy pro spravedlivé a účinné azylové řízení v členských státech a z dlouhodobého pohledu pravidla Unie vedoucí ke společnému azylovému řízení v Unii.

[...]

(12) Hlavním cílem této směrnice je stanovit další normy řízení v členských státech pro přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany s cílem zavést v Unii společné azylové řízení.

(13) Sbližování pravidel pro řízení o přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany by mělo napomoci omezení dalšího pohybu žadatelů o mezinárodní ochranu mezi členskými státy způsobeného rozdíly v právních rámcích a vytvořit odpovídající [rovnocenné] podmínky pro uplatňování směrnice [2011/95] v členských státech.

[...]

(43) Členské státy by měly všechny žádosti zhodnotit po věcné stránce, to jest posoudit, zda dotyčný žadatel může být uznán za osobu způsobilou pro mezinárodní ochranu podle směrnice [2011/95], pokud tato směrnice nestanoví jinak, zejména v případech, kdy lze důvodně předpokládat, že posouzení provede nebo dostatečnou ochranu poskytne jiná země. Členské státy by zejména neměly mít povinnost hodnotit věcnou stránku žádosti o mezinárodní ochranu, pokud první země azylu přiznala žadateli postavení uprchlíka nebo mu poskytla jinou dostatečnou ochranu a žadatel bude touto zemí převzat zpět.“

- 17 Článek 1 směrnice 2013/32 vymezuje účel této směrnice takto:

„Účelem této směrnice je stanovit společná řízení pro přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany podle směrnice [2011/95].“

- 18 Článek 5 směrnice 2013/32, nadepsaný „Příznivější ustanovení“, stanoví:

„Členské státy mohou zavést nebo ponechat v platnosti příznivější normy pro řízení pro přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany, jsou-li tyto normy slučitelné s touto směrnicí.“

19 Článek 10 odst. 2 a 3 této směrnice stanoví:

„2. Při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu rozhodující orgán nejprve určí, zda žadatelé splňují podmínky pro uznání za uprchlíka, a pokud tomu tak není, zda mají nárok na doplňkovou ochranu.

3. Členské státy zajistí, aby rozhodující orgán rozhodl o žádostech o mezinárodní ochranu po přiměřeném posouzení. Za tímto účelem členské státy zajistí, aby:

- a) byly žádosti posuzovány jednotlivě, objektivně a nestranně a aby o nich bylo stejným způsobem rozhodováno;
- b) byly získávány přesné a aktuální informace z různých zdrojů, například od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu a Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a od příslušných mezinárodních organizací pro lidská práva, týkající se obecné situace v zemích původu žadatelů a případně v zemích jejich průjezdu, a aby tyto informace měli k dispozici pracovníci odpovědní za posuzování žádostí a rozhodování o nich;
- c) pracovníci, kteří žádosti posuzují a rozhodují o nich, měli patřičné znalosti příslušných norem v oblasti azylového a uprchlického práva;
- d) pracovníci, kteří posuzují žádosti a rozhodují o nich, měli v případě potřeby možnost konzultovat s odborníky konkrétní záležitosti, jako například otázky týkající se zdraví, kultury, náboženství, dětí nebo pohlavní identity.“

20 Článek 33 odst. 1 a odst. 2 písm. a) uvedené směrnice stanoví:

„1. Kromě případů, kdy se žádost neposuzuje podle nařízení [č. 604/2013], nemusí členské státy posuzovat, zda žadatel splňuje podmínky pro přiznání nároku na mezinárodní ochranu podle směrnice [2011/95], považuje-li se žádost podle tohoto článku za nepřijatelnou.

2. Členské státy mohou považovat žádost o mezinárodní ochranu za nepřijatelnou, pouze pokud:

- a) mezinárodní ochranu přiznal jiný členský stát [...]

21 Články 44 a 45 směrnice 2013/32 upravují řízení o odnětí mezinárodní ochrany.

22 Článek 49 druhý pododstavec této směrnice stanoví:

„Členské státy přijmou ve spojení s Komisí veškerá vhodná opatření k zavedení přímé spolupráce a výměny informací mezi příslušnými orgány.“

Německé právo

- 23 Ustanovení § 1 odst. 1 bodu 2 Asylgesetz (AsylG) (zákon o azylu) ze dne 26. června 1992 (BGBl. 1992 I, s. 1126), ve znění vyhlášeném dne 2. září 2008 (BGBl. 2008 I, s. 1798), který byl naposledy novelizován ustanovením § 9 Gesetz zur Weiterentwicklung des Ausländerzentralregisters (zákon o rozvoji centrálního rejstříku cizích státních příslušníků) ze dne 9. července 2021 (BGBl. 2021 I, s. 2467) (dále jen „AsylG“), uvádí:

„(1) Tento zákon se vztahuje na cizince, kteří žádají o:

[...]

2. mezinárodní ochranu podle směrnice [2011/95].“

- 24 Ustanovení § 29 AsylG, nadepsaného „Nepřípustné žádosti“, v odstavci 1 bodě 2 stanoví:

„Žádost o azyl je nepřípustná, pokud [...]

2. cizinci již byla v jiném členském státě Unie přiznána mezinárodní ochrana ve smyslu § 1 odst. 1 bodu 2 [...].“

- 25 Ustanovení § 60 odst. 1 Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz – AufenthG) (zákon o pobytu, výdělečné činnosti a integraci cizinců na spolkovém území) ze dne 30. července 2004 (BGBl. 2004 I, s. 1950), ve znění vyhlášeném dne 25. února 2008 (BGBl. 2008 I, s. 162), který byl naposledy novelizován ustanovením § 4a Gesetz zur Regelung eines Sofortzuschlages und einer Einmalzahlung in den sozialen Mindestsicherungssystemen sowie zur Änderung des Finanzausgleichsgesetzes und weiterer Gesetze (zákon o úpravě okamžitého příplatku a jednorázové platby v systémech minimálního sociálního zabezpečení, jakož i o změně zákona o finančním vyrovnání a dalších zákonů) ze dne 23. května 2022 (BGBl. 2022 I, s. 760), stanoví:

„Na základě Úmluvy o právním postavení uprchlíků, která byla podepsána dne 28. července 1951 v Ženevě [*Recueil des traités des Nations unies*, sv. 189, s. 150, č. 2545 (1954)] [a vstoupila v platnost dne 22. dubna 1954] (BGBl. 1953 II, s. 559), nesmí být cizinec vrácen na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení. Totéž platí pro osoby, kterým byl udělen azyl, a pro cizince, kterým buď bylo přiznáno postavení uprchlíků aktem, jež nelze napadnout opravným prostředkem, nebo jim bylo z jiného důvodu přiznáno postavení zahraničních uprchlíků na spolkovém území, nebo jim bylo mimo spolkové území přiznáno postavení zahraničních uprchlíků v souladu s Úmluvou o právním postavení uprchlíků. Dovolává-li se cizinec zákazu navrácení na hranici podle tohoto odstavce, rozhodne Spolkový úřad v azylovém řízení, s výjimkou případů uvedených ve druhé větě, zda jsou splněny podmínky první věty a zda musí být tomuto cizinci přiznáno postavení uprchlíka. Proti rozhodnutí Spolkového úřadu lze podat opravný prostředek pouze na základě ustanovení AsylG.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 26 QY, syrská státní příslušnice, získala v roce 2018 v Řecku postavení uprchlíka.
- 27 K datu, jež předkládající soud neupřesnil, podala QY žádost o mezinárodní ochranu v Německu.

- 28 Verwaltungsgericht (správní soud, Německo) pravomocným rozhodnutím, které je zmíněno v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, ovšem bez uvedení data, konstatoval, že by QY byla v Řecku vystavena vážnému riziku nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), takže se do Řecka nemůže vrátit.
- 29 Rozhodnutím ze dne 1. října 2019 zamítl Spolkový úřad žádost QY o přiznání postavení uprchlíka, ale přiznal jí doplňkovou ochranu.
- 30 QY podala proti tomuto rozhodnutí žalobu, kterou Verwaltungsgericht (správní soud), jemuž byla věc předložena, zamítl. Podle názoru uvedeného soudu byla žádost o přiznání postavení uprchlíka neopodstatněná, neboť QY nehrozí pronásledování v Sýrii.
- 31 QY nato podala opravný prostředek „Sprungrevision“, který tento Verwaltungsgericht (správní soud) povolil, k Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Německo), který je předkládajícím soudem. QY na podporu tohoto opravného prostředku uvádí, že Spolkový úřad je vázán tím, že jí bylo přiznáno postavení uprchlíka řeckými orgány.
- 32 Předkládající soud upřesňuje, že uvedený Verwaltungsgericht (správní soud) byl povinen meritorně rozhodnout o žádosti QY o udělení mezinárodní ochrany. Tato žádost totiž nemohla být prohlášena za nepřipustnou z důvodu předchozího přiznání postavení uprchlíka v Řecku, neboť QY je vystavena vážnému riziku, že bude v tomto členském státě podrobena nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu článku 4 Listiny.
- 33 Předkládající soud zdůrazňuje, že ve věci samé je nesporné, že QY nesplňuje podmínky pro přiznání postavení uprchlíka. Mimoto v souladu s § 60 odst. 1 druhou větou zákona o pobytu, výdělečné činnosti a integraci cizinců na spolkovém území, ve znění změn, je jediným právním účinkem rozhodnutí řeckých orgánů o přiznání postavení uprchlíka zákaz navrácení tohoto uprchlíka na hranici třetího státu, ze kterého uprchl. Podle německého práva naproti tomu takové rozhodnutí nezakládá nárok na nové přiznání postavení uprchlíka. Stejně tak nemá podle německého práva toto rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka žádný závazný účinek, který by vedl k tomu, že by německé orgány, jsou-li výjimečně povinny znovu vést azylové řízení, musely v rámci tohoto řízení dotyčné osobě toto postavení povinně přiznat.
- 34 Za těchto podmínek má předkládající soud za to, že je nezbytné určit, zda unijní právo brání tomu, aby Spolkový úřad provedl nové samostatné posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a zda unijní právo vyžaduje, aby rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka přijaté v jiném členském státě mělo pro tento úřad závazný účinek.
- 35 V tomto ohledu je předkládající soud zaprvé toho názoru, že primární unijní právo, a zejména článek 78 SFEU, není s to takový účinek odůvodnit. Uvádí, že z primárního unijního práva nevyplývá žádná zásada vzájemného uznávání rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka. Vzhledem k tomu, že dosud nebyl vytvořen jednotný status mezinárodní ochrany, zůstává posouzení hmotněprávních podmínek žádosti o takovou ochranu na členském státě, kterému byla tato žádost předložena.
- 36 Podle předkládajícího soudu nemůže být vzájemné uznávání takovýchto rozhodnutí odůvodněno ani zásadou vzájemné důvěry. Podle něj byla ostatně tato důvěra v projednávaném případě narušena z důvodu vážného rizika, že dotyčná osoba bude v členském státě, který jí poskytl mezinárodní ochranu, podrobena nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu článku 4 Listiny.

- 37 Zadruhé předkládající soud poznamenává, že žádné pravidlo sekundárního unijního práva výslovně nestanoví, že přiznání postavení uprchlíka členským státem má závazný účinek na azylové řízení v jiném členském státě.
- 38 Předkládající soud si nicméně klade otázku, zda zásada, podle níž žádost o mezinárodní ochranu posuzuje jediný stát a která je uvedena v čl. 3 odst. 1 druhé větě nařízení č. 604/2013, nebo také ustanovení čl. 4 odst. 1 druhé věty a článku 13 směrnice 2011/95 mohou implikovat, že postavení uprchlíka přiznané jedním členským státem musí být uznáno ve všech ostatních členských státech, aniž se provádí nové posouzení.
- 39 V tomto kontextu se předkládající soud zamýšlí nad tím, jaké právní důsledky nastanou, když v případě vážného rizika porušení článku 4 Listiny v členském státě, který poskytl mezinárodní ochranu, pozbude jiný členský stát, který posuzuje novou žádost o mezinárodní ochranu, možnosti tuto žádost odmítnout jako nepřípustnou na základě čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32. Uvedený soud má za to, že by žadatel měl být tímto členským státem považován za „prvožadatele“ a tento členský stát by měl provést nové posouzení, aniž by byl vázán úvahami vyslovenými v rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka přijatém předtím v prvním členském státě.
- 40 Předkládající soud nicméně poznamenává, že by takový přístup mohl vést k obejití zvláštních pravidel týkajících se ukončení, vyloučení a odnětí postavení uprchlíka, jež jsou zakotvena v článcích 11, 12 a 14 směrnice 2011/95. Zdůrazňuje však, že v projednávaném případě nehrozí zhoršení právního postavení dotyčné osoby, která v každém případě nemůže být navrácena na hranice státu svého původu, jelikož jí Spolkový úřad přiznal doplňkovou ochranu.
- 41 Zatřetí se předkládající soud zamýšlí nad tím, jak je třeba chápat bod 42 usnesení ze dne 13. listopadu 2019, Hamed a Omar (C-540/17 a C-541/17, EU:C:2019:964). Odkaz na „nové“ azylové řízení by totiž mohl svědčit ve prospěch nového posouzení, zatímco zmínka o právech spojených s postavením uprchlíka by mohla implikovat uznání postavení již přiznaného jiným členským státem.
- 42 Za těchto podmínek se Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„V případě, že členský stát nemůže využít možnosti podle čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice [2013/32], která spočívá v odmítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako nepřípustné z důvodu, že postavení uprchlíka přiznal jiný členský stát, jelikož životní poměry v [tomto jiném] členském státě by žadatele vystavily vážnému riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 [Listiny], musí být čl. 3 odst. 1 druhá věta nařízení [č. 604/2013], čl. 4 odst. 1 druhá věta a článek 13 směrnice [2011/95], čl. 10 odst. 2 a 3, jakož i čl. 33 odst. 1 a odst. 2 písm. a) směrnice [2013/32] vykládány v tom smyslu, že již přiznané postavení uprchlíka brání [prvně uvedenému] členskému státu v tom, aby posoudil jemu předloženou žádost o mezinárodní ochranu bez předjímání výsledku, a ukládá mu povinnost přiznat žadateli postavení uprchlíka bez zkoumání hmotněprávních podmínek této ochrany?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 43 Irsko namítá nepřípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce z důvodu, že požadovaný výklad spadá pod tzv. teorii „acte clair“. Má za to, že za současného stavu unijního práva neupravuje žádné ustanovení tohoto práva možnost, aby členské státy vzájemně uznávaly rozhodnutí o přiznání mezinárodní ochrany přijatá jiným členským státem.
- 44 Podle ustálené judikatury platí, že se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Soudní dvůr může odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jedná-li se o hypotetický problém nebo také nedisponuje-li Soudní dvůr skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny [rozsudek ze dne 8. listopadu 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Přezkum zajištění z moci úřední), C-704/20 a C-39/21, EU:C:2022:858, bod 61 a citovaná judikatura].
- 45 V projednávané věci z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce jednoznačně vyplývá, že se položená otázka vskutku týká výkladu norem unijního práva relevantních pro účely sporu v původním řízení. Okolnost tvrzená Irskem, že požadovaný výklad je jednoznačný, spadá do odpovědi na tuto otázku ve věci samé a nemůže, i kdyby byla prokázána, odůvodnit vyvrácení domněnky relevance, která se na tuto otázku vztahuje.
- 46 Vnitrostátnímu soudu není každopádně nijak zapovězeno, aby položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku, o jejímž zodpovězení nelze rozumně pochybovat. I kdyby tomu tak bylo, nebyla by tedy žádost o rozhodnutí o předběžné otázce obsahující takovou otázku nepřipustná (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2023, Vapo Atlantic (C-604/21, EU:C:2023:175, bod 33).
- 47 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je tudíž přípustná.

K předběžné otázce

- 48 Podstatou jediné otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 3 odst. 1 nařízení č. 604/2013, čl. 4 odst. 1 a článek 13 směrnice 2011/95, jakož i čl. 10 odst. 2 a 3 a čl. 33 odst. 1 a odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32 musí být vykládány v tom smyslu, že pokud příslušný orgán členského státu nemůže využít možnosti poskytnuté posledně uvedeným ustanovením – a sice odmítnout jako nepřipustnou žádost o mezinárodní ochranu podanou žadatelem, kterému již takovou ochranu přiznal jiný členský stát – z důvodu vážného rizika, že tento žadatel bude v tomto jiném členském státě podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu článku 4 Listiny, je tento orgán povinen přiznat uvedenému žadateli postavení uprchlíka již z toho důvodu, že mu toto postavení již bylo přiznáno tímto jiným členským státem, nebo může tuto žádost po věcné stránce znovu samostatně posoudit.
- 49 Na úvod je třeba připomenout, že podle čl. 33 odst. 1 směrnice 2013/32 nemusí členské státy – kromě případů, kdy se žádost neposuzuje podle nařízení č. 604/2013 – posuzovat, zda žadatel splňuje podmínky pro přiznání nároku na mezinárodní ochranu podle směrnice 2011/95, považuje-li se žádost podle tohoto článku za nepřipustnou. Článek 33 odst. 2 směrnice

2013/32 taxativně vyjmenovává situace, kdy členské státy mohou považovat žádost o mezinárodní ochranu za nepřipustnou [rozsudky ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, bod 76, jakož i ze dne 22. února 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Celistvost rodiny – již přiznaná ochrana), C-483/20, EU:C:2022:103, bod 23].

- 50 V tomto ohledu je cílem čl. 33 odst. 2 směrnice 2013/32, jak vyplývá z bodu 43 odůvodnění této směrnice, zmírnit povinnost členských států posoudit každou žádost o mezinárodní ochranu vymezením případů, v nichž je taková žádost považována za nepřipustnou. S ohledem na tento cíl má toto ustanovení jako celek povahu výjimky ve vztahu k této povinnosti [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. srpna 2022, Bundesrepublik Deutschland (Dítě uprchlíků narozené mimo hostitelský stát), C-720/20, EU:C:2022:603, bod 49 a citovaná judikatura].
- 51 Mezi tyto situace patří situace uvedená v písmeni a) čl. 33 odst. 2 směrnice 2013/32, kdy mezinárodní ochranu již přiznal jiný členský stát. Při uplatnění tohoto důvodu nepřipustnosti v takové situaci jsou tedy členské státy zproštěny povinnosti uvedené v předchozím bodě tohoto rozsudku [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. února 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Celistvost rodiny – již přiznaná ochrana), C-483/20, EU:C:2022:103, body 23 a 24].
- 52 Soudní dvůr nicméně rozhodl, že výjimečně nemohou orgány členského státu využít možnosti, kterou jim poskytuje čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32, odmítnout žádost o přiznání postavení uprchlíka jako nepřipustnou z důvodu, že žadateli již přiznal mezinárodní ochranu jiný členský stát, pokud dospěly k závěru, že předvídatelné životní podmínky tohoto žadatele jakožto osoby požívající mezinárodní ochrany v tomto jiném členském státě by jej vystavily vážnému riziku, že bude podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu článku 4 Listiny [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, bod 92; usnesení ze dne 13. listopadu 2019, Hamed a Omar, C-540/17 a C-541/17, EU:C:2019:964, bod 35, jakož i rozsudek ze dne 22. února 2022, Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Celistvost rodiny – již přiznaná ochrana), C-483/20, EU:C:2022:103, body 32 a 34].
- 53 Vzhledem k tomu, že možnost poskytnutá v čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32 je v rámci společného azylového řízení zavedeného touto směrnicí výrazem zásady vzájemné důvěry, která umožňuje a ukládá členským státům v kontextu společného evropského azylového systému předpokládat, že zacházení s žadateli o mezinárodní ochranu v každém členském státě je v souladu s požadavky Listiny, zejména jejími články 1 a 4, které zakotvují jednu ze základních hodnot Unie a jejích členských států, nelze tuto domněnku a využití z ní vyplývající možnosti odůvodnit, je-li prokázáno, že ve skutečnosti tomu tak v daném členském státě není (rozsudek ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, body 83 až 86, jakož i usnesení ze dne 13. listopadu 2019, Hamed a Omar, C-540/17 a C-541/17, EU:C:2019:964, bod 41).
- 54 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že nedostatky uvedené v bodě 52 tohoto rozsudku musí dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, body 89 až 91).

- 55 Ve světle této judikatury si předkládající soud klade otázku, zda v případě, že orgán členského státu nemůže prohlásit žádost o mezinárodní ochranu, která mu byla předložena, za nepřípustnou na základě čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32, může tedy posoudit opodstatněnost této žádosti o mezinárodní ochranu, aniž je vázán skutečností, že jiný členský stát již žadateli takovou ochranu přiznal.
- 56 Za účelem odpovědi na položenou otázku je třeba zaprvé konstatovat, že unijní právo v oblasti mezinárodní ochrany za současného stavu neobsahuje výslovnou povinnost členských států automaticky uznávat rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka přijatá jiným členským státem.
- 57 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 78 odst. 1 SFEU má společná politika, kterou Unie vyvíjí v oblasti azylu, za cíl poskytnout každému státnímu příslušníkovi třetí země, který potřebuje mezinárodní ochranu, přiměřený status, a zajistit dodržování zásady nenavracení. Jednotlivé aspekty společného evropského azylového systému jsou vyjmenovány v čl. 78 odst. 2 písm. a) až g) SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. září 2017, Slovensko a Maďarsko v. Rada, C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631, bod 75).
- 58 Konkrétně čl. 78 odst. 2 písm. a) SFEU stanoví, že Evropský parlament a Rada Evropské unie přijímají opatření týkající se společného evropského azylového systému, který obsahuje „jednotný azylový status pro státní příslušníky třetích zemí platný v celé Unii“.
- 59 I když toto ustanovení poskytuje právní základ pro přijetí unijních aktů obsahujících takový jednotný status unijním normotvůrcem, nic to nemění na tom, jak v podstatě uvedla generální advokátka v bodě 48 svého stanoviska, že zásah unijního normotvůrce je nezbytný k tomu, aby byla konkretizována všechna práva související s uvedeným statutem, který bude přiznán jedním členským státem a uznán všemi ostatními členskými státy a který bude platit v celé Unii.
- 60 V tomto ohledu z bodů odůvodnění aktů přijatých na základě čl. 78 odst. 2 SFEU, a zejména z bodu 6 odůvodnění nařízení č. 604/2013, z bodů 7 a 9 až 11 odůvodnění směrnice 2011/95, jakož i z bodů 4 a 12 odůvodnění směrnice 2013/32 vyplývá, že unijní normotvůrce má v úmyslu vytvářet postupně a po etapách společný evropský azylový systém, který by měl vyústit ve společné řízení a jednotný status uprchlíka platný v celé Unii.
- 61 Pokud jde nejprve o cíl směrnice 2011/95, která byla přijata na základě čl. 78 odst. 2 písm. a) a b) SFEU, je jím, jak vyplývá z jejího článku 1 ve spojení s bodem 12 jejího odůvodnění, zejména zajistit, aby členské státy používaly společná kritéria pro zjišťování totožnosti osob, které mezinárodní ochranu skutečně potřebují (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. září 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, bod 37).
- 62 Co se týče zejména ustanovení této směrnice zmíněných předkládajícím soudem, její článek 4 stanoví taková společná kritéria pro posuzování skutečností a okolností v rámci posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, když ve druhé větě prvního odstavce upřesňuje, že povinností členského státu je posoudit významné náležitosti žádosti ve spolupráci se žadatelem. Článek 13 uvedené směrnice pak ukládá členským státům povinnost přiznat postavení uprchlíka státním příslušníkům třetích zemí a osobám bez státní příslušnosti splňujícím podmínky pro to, aby byli považováni za uprchlíky v souladu s kapitolami II a III téže směrnice.

- 63 Tato ustanovení ani žádné jiné ustanovení směrnice 2011/95 však členským státům neukládají, aby automaticky uznávaly rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka přijatá jiným členským státem. Naopak některá ustanovení této směrnice, například její čl. 29 odst. 1 týkající se sociální péče, omezují některá práva související s postavením uprchlíka na členský stát, který toto postavení přiznal.
- 64 Pokud jde dále o účel směrnice 2013/32, přijaté na základě čl. 78 odst. 2 písm. d) SFEU, tím je podle jejího článku 1 „stanovit společná řízení pro přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany podle směrnice [2011/95]“.
- 65 Článek 10 směrnice 2013/32, na nějž poukazuje předkládající soud, stanoví požadavky na posuzování žádostí o takovou ochranu a v odstavci 2 vyžaduje, aby rozhodující orgán nejprve určil, zda žadatelé splňují podmínky pro uznání za uprchlíka, a pokud tomu tak není, zda mají nárok na doplňkovou ochranu. V souladu s odstavcem 3 tohoto článku 10 musí tento orgán přijmout rozhodnutí po přiměřeném posouzení a splnit přitom podmínky uvedené v tomto ustanovení. Naproti tomu ani uvedený článek 10, ani čl. 33 odst. 1 a odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32, jehož obsah byl připomenut v bodech 49 až 51 tohoto rozsudku, neukládají uvedenému orgánu povinnost automaticky uznávat rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka přijatá jiným členským státem.
- 66 A konečně předmětem nařízení č. 604/2013, založeného na čl. 78 odst. 2 písm. e) SFEU, je podle jeho článku 1 stanovit kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států.
- 67 Podle čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení sice žádost o azyl podanou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z členských států v zásadě posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III uvedeného nařízení (rozsudek ze dne 16. února 2017, C. K. a další, C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, bod 56), avšak při neexistenci jakéhokoliv ustanovení v tomto smyslu z toho ještě nevyplývá, že rozhodnutí přijaté takto určeným členským státem musí být automaticky uznáno ostatními členskými státy.
- 68 Z důvodů uvedených v bodech 57 až 67 tohoto rozsudku vyplývá, že unijní normotvůrce za současného stavu společného evropského azylového systému ještě zcela nekonkretizoval cíl, k němuž směřuje čl. 78 odst. 2 písm. a) SFEU, a sice jednotný azylový status pro státní příslušníky třetích zemí platný v celé Unii. Unijní zákonodárce v této fázi zejména nezakotvil zásadu, že by členské státy byly povinny automaticky uznávat rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka přijatá jiným členským státem, ani neupřesnil podmínky provádění takové zásady.
- 69 I když tedy členské státy mohou za současného stavu unijního práva podmínit přiznání všech práv souvisejících s postavením uprchlíka na svém území tím, že jejich příslušné orgány přijmou nové rozhodnutí o přiznání tohoto postavení, mohou stanovit automatické uznávání takových rozhodnutí přijatých jiným členským státem jakožto příznivější ustanovení ve smyslu článku 3 směrnice 2011/95 a článku 5 směrnice 2013/32. Je přitom nesporné, že Spolková republika Německo této možnosti nevyužila.
- 70 Za těchto podmínek je třeba zadruhé určit rozsah, v jakém má příslušný orgán členského státu posoudit žádost o mezinárodní ochranu podanou žadatelem, kterému již jiný členský stát přiznal postavení uprchlíka.

- 71 V tomto ohledu je třeba připomenout, jak je uvedeno v bodě 62 tohoto rozsudku, že podle článku 13 směrnice 2011/95 členské státy přiznávají postavení uprchlíka státním příslušníkům třetích zemí a osobám bez státní příslušnosti splňujícím podmínky pro to, aby byli považováni za uprchlíky v souladu s kapitolami II a III této směrnice, přičemž členské státy nemají v tomto ohledu žádnou diskreční pravomoc [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 24. června 2015, T., C-373/13, EU:C:2015:413, bod 63; ze dne 14. května 2019, M a další (Odnětí postavení uprchlíka), C-391/16, C-77/17 a C-78/17, EU:C:2019:403, bod 89, jakož i ze dne 16. ledna 2024, Intervjuirašt organ na DAB pri MS (Ženy, které se staly oběťmi domácího násilí), C-621/21, EU:C:2024:47, bod 72 a citovaná judikatura]. Naproti tomu kromě možnosti uplatňovat příznivější vnitrostátní normy, jež je stanovena v článku 3 směrnice 2011/95, tato směrnice neupravuje přiznání postavení uprchlíka jiným státním příslušníkům třetích zemí nebo osobám bez státní příslušnosti než těm, kteří splňují tyto podmínky [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. září 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, bod 48 a citovaná judikatura, a ze dne 9. listopadu 2021, Bundesrepublik Deutschland (Zachování celistvosti rodiny), C-91/20, EU:C:2021:898, body 39 a 40 a citovaná judikatura].
- 72 K určení, zda jsou uvedené podmínky splněny, musí členské státy v souladu s čl. 4 odst. 3 směrnice 2011/95 posoudit každou žádost o mezinárodní ochranu jednotlivě, přičemž zohlední zejména všechny významné skutečnosti týkající se země původu dotyčné osoby v době rozhodování o žádosti, významná prohlášení a dokumenty předložené touto osobou, jakož i její konkrétní postavení a osobní situaci (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 25. ledna 2018, F, C-473/16, EU:C:2018:36, bod 41, jakož i ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, bod 98).
- 73 V tomtéž smyslu z čl. 10 odst. 3 směrnice 2013/32 v podstatě vyplývá, že žádosti o mezinárodní ochranu musí být posuzovány jednotlivě, objektivně a nestranně s ohledem na přesné a aktuální informace.
- 74 Proto v případě, že podle judikatury připomenuté v bodě 52 tohoto rozsudku nemůže příslušný orgán členského státu prohlásit žádost o mezinárodní ochranu, která mu byla předložena, za nepřípustnou na základě čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32, musí tento orgán provést individuální, úplné a aktualizované posouzení podmínek pro přiznání postavení uprchlíka.
- 75 Pokud žadatel splňuje podmínky pro to, aby byl považován za uprchlíka v souladu s kapitolami II a III směrnice 2011/95, musí mu uvedený orgán přiznat postavení uprchlíka, aniž může uplatnit diskreční pravomoc.
- 76 V tomto ohledu platí, že i když tentýž orgán není povinen přiznat tomuto žadateli postavení uprchlíka jen proto, že toto postavení bylo tomuto žadateli přiznáno dříve rozhodnutím jiného členského státu, musí k tomuto rozhodnutí a ke skutečnostem, o které se opírá, plně přihlédnout.
- 77 Společný evropský azylový systém, který zahrnuje společná kritéria pro zjišťování totožnosti osob, které mezinárodní ochranu skutečně potřebují, jak zdůrazňuje bod 12 odůvodnění směrnice 2011/95, je totiž založen na zásadě vzájemné důvěry, podle níž je třeba – až na výjimečné okolnosti – vycházet z toho, že zacházení s žadateli o mezinárodní ochranu je v každém členském státě v souladu s požadavky unijního práva, včetně Listiny, Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané dne 4. listopadu 1950 v Římě [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. prosince 2011, N. S. a další, C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865, body 78 až 80, a ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, body 84 a 85].

- 78 Kromě toho s ohledem na zásadu loajální spolupráce zakotvenou v čl. 4 odst. 3 prvním pododstavci SEU, podle které se Unie a členské státy navzájem respektují a pomáhají si při plnění úkolů vyplývajících ze Smluv (rozsudek ze dne 6. září 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 42) a která je konkrétně vyjádřena v článku 36 směrnice 2011/95, jakož i v článku 49 směrnice 2013/32, a v zájmu co největšího zajištění soudržnosti rozhodnutí přijatých příslušnými orgány dvou členských států o potřebě mezinárodní ochrany téhož státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti je třeba mít za to, že příslušný orgán členského státu, který má rozhodnout o nové žádosti, musí co nejdříve zahájit výměnu informací s příslušným orgánem členského státu, který předtím přiznal témuž žadateli postavení uprchlíka. Z tohoto důvodu musí první z těchto orgánů informovat druhý z těchto orgánů o nové žádosti, sdělit mu své stanovisko k této nové žádosti a požádat jej, aby mu v přiměřené lhůtě předal informace, které má k dispozici a jež vedly k přiznání tohoto postavení.
- 79 Účelem této výměny informací je umožnit orgánu členského státu, který rozhoduje o nové žádosti, aby s plnou znalostí věci provedl ověření, která mu přísluší v rámci řízení o mezinárodní ochraně.
- 80 S ohledem na všechny výše uvedené důvody je třeba na položenou otázku odpovědět, že čl. 3 odst. 1 nařízení č. 604/2013, čl. 4 odst. 1 a článek 13 směrnice 2011/95, jakož i čl. 10 odst. 2 a 3 a čl. 33 odst. 1 a odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32 musí být vykládány v tom smyslu, že pokud příslušný orgán členského státu nemůže využít možnosti poskytnuté posledně uvedeným ustanovením – a sice odmítnout jako nepřijatelnou žádost o mezinárodní ochranu podanou žadatelem, kterému již takovou ochranu přiznal jiný členský stát – z důvodu vážného rizika, že tento žadatel bude v tomto jiném členském státě podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu článku 4 Listiny, je tento orgán povinen provést nové individuální, úplné a aktualizované posouzení této žádosti v rámci nového řízení o mezinárodní ochraně vedeného v souladu se směrnicemi 2011/95 a 2013/32. V rámci tohoto posouzení musí uvedený orgán nicméně plně přihlédnout k rozhodnutí tohoto jiného členského státu přiznat uvedenému žadateli mezinárodní ochranu a ke skutečnostem, o něž se toto rozhodnutí opírá.

K nákladům řízení

- 81 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Článek 3 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, čl. 4 odst. 1 a článek 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany, jakož i čl. 10 odst. 2 a 3 a čl. 33 odst. 1 a odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany

musí být vykládány v tom smyslu, že

pokud příslušný orgán členského státu nemůže využít možnosti poskytnuté posledně uvedeným ustanovením – a sice odmítnout jako nepřípustnou žádost o mezinárodní ochranu podanou žadatelem, kterému již takovou ochranu přiznal jiný členský stát – z důvodu vážného rizika, že tento žadatel bude v tomto jiném členském státě podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, je tento orgán povinen provést nové individuální, úplné a aktualizované posouzení této žádosti v rámci nového řízení o mezinárodní ochraně vedeného v souladu se směrnicemi 2011/95 a 2013/32. V rámci tohoto posouzení musí uvedený orgán nicméně plně přihlídnout k rozhodnutí tohoto jiného členského státu přiznat uvedenému žadateli mezinárodní ochranu a ke skutečnostem, o něž se toto rozhodnutí opírá.

Podpisy.